

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ทักษะคิดของเกษตรกรในอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีต่อการทำเกษตรอินทรีย์ตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP) ในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ผลวิเคราะห์แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับตัวผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ผลวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติที่ประกอบด้วย ความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึกและแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการทำเกษตรอินทรีย์ตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP)

ส่วนที่ 3 ผลวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลปัญหา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	85	62.5
หญิง	51	37.5
รวม	136	100

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 62.5 รองลงมาเป็นเพศหญิง ร้อยละ 37.5

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
21-30 ปี	16	11.8
31-40 ปี	43	31.6
41-50 ปี	46	33.8
มากกว่า 50 ปี	31	22.8
รวม	136	100

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุระหว่าง 41-50 ปี มากที่สุด ร้อยละ 33.8 รองลงมา ได้แก่ อายุระหว่าง 31-40 ปี ร้อยละ 31.6 อายุมากกว่า 50 ปี ร้อยละ 22.8 และกลุ่มที่มีอายุ 21-30 ปี คิดเป็น ร้อยละ 11.8

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา หรือต่ำกว่า	25	18.4
มัธยมศึกษาตอนต้น	47	34.6
มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.	19	14.0
ปวส. /อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	26	19.1
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	11	8.1
สูงกว่าปริญญาตรี	8	5.9
รวม	136	100

จากตารางที่ 5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 34.6 รองลงมาได้แก่ ปวส./อนุปริญญาหรือเทียบเท่าร้อยละ 19.1 ประถมศึกษา หรือต่ำกว่าร้อยละ 18.4 มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.ร้อยละ 14.0 ปริญญาตรีหรือเทียบเท่าร้อยละ 8.1 และ สูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 5.9

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามรายได้ (รายได้เฉลี่ยต่อเดือน)

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เกิน 5,000 บาท	24	17.6
5,001 – 10,000 บาท	58	42.6
10,001 – 15,000 บาท	20	14.7
15,001 – 20,000 บาท	13	9.6
20,001 – 25,000 บาท	17	12.5
มากกว่า 25,001 บาท	4	2.9
รวม	136	100

จากตารางที่ 6 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้ เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 5,000-10,000 บาท ร้อยละ 42.6 รองลงมาได้แก่ ผู้ที่มีรายได้ไม่เกิน 5,000 บาท ร้อยละ 17.6 ผู้ที่มีรายได้อยู่ระหว่าง 10,001 – 15,000 บาท ร้อยละ 14.7 ผู้ที่มีรายได้อยู่ระหว่าง 20,001 – 25,000 บาท ร้อยละ 12.5 ผู้ที่มีรายได้ระหว่าง 15,001 – 20,000 บาท ร้อยละ 9.6 และผู้ที่มีรายได้มากกว่า 25,001 บาท ร้อยละ 2.9

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามพื้นที่การเพาะปลูกเกษตรอินทรีย์

พื้นที่ในการเพาะปลูกเกษตรอินทรีย์	จำนวน	ร้อยละ
พื้นที่น้อยกว่า 1 ไร่	20	14.7
พื้นที่ 1 – 5 ไร่	20	14.7
พื้นที่ 6 – 10 ไร่	80	58.8
พื้นที่มากกว่า 10 ไร่	16	11.8
รวม	136	100

จากตารางที่ 7 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีพื้นที่การเพาะปลูกเกษตรอินทรีย์ 6-10 ไร่ ร้อยละ 58.8 รองลงมา 1 – 5 ไร่ ร้อยละ 14.7 พื้นที่น้อยกว่า 1 ไร่ ร้อยละ 14.7 และพื้นที่มากกว่า 10 ไร่ ร้อยละ 11.8

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามพื้นที่การเพาะปลูกที่ใช้ทำเกษตร
ในการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP)

พื้นที่ที่ใช้ทำเกษตรในการปฏิบัติทางการเกษตร ที่ดี(GAP)	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้ทำ	64	47.1
พื้นที่น้อยกว่า 1 ไร่	30	22.1
พื้นที่ 1 – 5 ไร่	11	8.1
พื้นที่ 6 – 10 ไร่	19	14.0
พื้นที่มากกว่า 10 ไร่	12	8.8
รวม	136	100

จากตารางที่ 8 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีพื้นที่การเพาะปลูกที่ใช้ทำการเกษตร
ในการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP) ไม่ได้ทำ ร้อยละ 47.1 รองลงมา มีพื้นที่น้อยกว่า 1 ไร่ ร้อยละ
22.1 พื้นที่ 6 – 10 ไร่ ร้อยละ 14.0 พื้นที่มากกว่า 10 ไร่ คิดเป็น ร้อยละ 8.8 และพื้นที่ 1 – 5 ไร่ ร้อยละ
8.1

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามจำนวนปีที่เริ่มดำเนินการทำ
เกษตรอินทรีย์

จำนวนปีที่เริ่มดำเนินการทำเกษตรอินทรีย์	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 1 ปี	20	14.7
1 ปี – 2 ปี	22	16.2
3 ปี – 4 ปี	24	17.6
5 ปีขึ้นไป	70	51.5
รวม	136	100

จากตารางที่ 9 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ได้เริ่มทำเกษตรอินทรีย์ 5 ปีขึ้นไป ร้อย
ละ 51.5 รองลงมา 3 ปี – 4 ปี ร้อยละ 17.6 1 ปี – 2 ปี ร้อยละ 16.2 และ น้อยกว่า 1 ปี ร้อยละ 14.6

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามจำนวนปีที่เริ่มดำเนินการทำเกษตรตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP)

จำนวนปีที่เริ่มดำเนินการทำเกษตรตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 1 ปี	45	33.1
1 ปี – 2 ปี	52	38.2
3 ปี – 4 ปี	31	22.8
5 ปีขึ้นไป	8	5.9
รวม	136	100

จากตารางที่ 10 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ได้ดำเนินการทำเกษตรตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP) 1 ปี – 2 ปี ร้อยละ 38.2 รองลงมา น้อยกว่า 1 ปี ร้อยละ 33.1 3 ปี – 4 ปี ร้อยละ 22.8 และ 5 ปีขึ้นไป ร้อยละ 5.9

ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามจำนวนแรงงานที่ใช้ในภาคการเกษตร

จำนวนแรงงานที่ใช้ในภาคการเกษตร	จำนวน	ร้อยละ
1 – 3 คน	56	41.2
4 – 6 คน	32	23.5
7 – 9 คน	39	28.7
10 คนขึ้นไป	9	6.6
รวม	136	100

จากตารางที่ 11 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีจำนวนแรงงานที่ใช้ในภาคการเกษตร 1 – 3 คน ร้อยละ 41.2 รองลงมา 7 – 9 คน ร้อยละ 28.7 4 – 6 คน ร้อยละ 23.5 และ 10 คนขึ้นไป ร้อยละ 6.6

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามจำนวนการกู้ยืมเงินมาใช้ในการผลิตภาคเกษตร

ที่ผ่านมาในรอบปี ได้กู้ยืมเงินมาใช้ในการผลิตภาคเกษตร	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้กู้	49	36.0
กู้	87	64.0
รวม	136	100

จากตารางที่ 12 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ได้กู้ยืมเงินมาใช้ในการผลิตภาคการเกษตร ร้อยละ 64.0 และไม่ได้กู้ยืมเงินมาใช้ในการภาคการเกษตร ร้อยละ 36.0

ตารางที่ 13 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามจำนวนแหล่งเงินกู้ที่ได้กู้ยืมเงิน มาใช้ในการผลิตภาคเกษตร

แหล่งเงินกู้ที่ได้กู้ยืมเงินมาใช้ในการผลิตภาคเกษตร	จำนวน	ร้อยละ
ญาติพี่น้อง	84	32.2
เพื่อนบ้าน	34	13.0
ธกส.	6	2.3
สหกรณ์การเกษตร	31	11.9
กองทุนหมู่บ้าน	9	3.4
กลุ่มเกษตรกรผู้ทำเกษตรอินทรีย์	22	8.4
ธนาคารรัฐ/เอกชนอื่นๆ	54	20.7
แหล่งอื่นๆ	21	8.0
รวม	261	100

จากตารางที่ 13 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ได้ทำการกู้ยืมเงินจากญาติพี่น้อง ร้อยละ 32.2 รองลงมาธนาคารรัฐ/เอกชนอื่นๆ ร้อยละ 20.7 เพื่อนบ้าน ร้อยละ 13.0 สหกรณ์การเกษตร ร้อยละ 11.9 กลุ่มเกษตรกรผู้ทำเกษตรอินทรีย์ ร้อยละ 8.4 แหล่งอื่นๆ ร้อยละ 8.0 กองทุนหมู่บ้าน ร้อยละ 3.4 และ ธกส. ร้อยละ 2.3

ตารางที่ 14 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามแหล่งน้ำที่ใช้ในการทำการเกษตร

แหล่งน้ำที่ใช้ในการทำการเกษตร	จำนวน	ร้อยละ
น้ำฝน	83	48.3
น้ำห้วย	23	13.4
อ่างน้ำ	39	22.7
น้ำบาดาล	7	4.1
คลองชลประทาน	10	5.8
อื่นๆ	10	5.8
รวม	172	100

จากตารางที่ 14 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ใช้แหล่งน้ำในการทำการเกษตร น้ำฝน ร้อยละ 48.3 รองลงมาอ่างน้ำ ร้อยละ 22.7 น้ำห้วย ร้อยละ 13.4 คลองชลประทาน ร้อยละ 5.8 อื่นๆ ร้อยละ 5.8 และน้ำบาดาล ร้อยละ 4.1

ตารางที่ 15 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการส่งเสริมการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP) ได้รับการถ่ายทอดความรู้ จากหน่วยงานใด

การส่งเสริมการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี ได้รับการถ่ายทอดความรู้ จากหน่วยงานใด	จำนวน	ร้อยละ
ภาครัฐ	37	27.2
ภาคเอกชน	47	34.6
ภาครัฐ ร่วมกับ ภาคเอกชน	52	38.2
รวม	136	100

จากตารางที่ 15 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ได้รับการส่งเสริมการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP) จากหน่วยงาน ภาครัฐ ร่วมกับ ภาคเอกชน ร้อยละ38.2 รองลงมาภาคเอกชน ร้อยละ34.6 และภาครัฐ ร้อยละ27.2

ตารางที่ 16 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามแนวโน้มที่จะเพิ่มหรือลดพื้นที่ในการดำเนินการผลิตในการทำเกษตรอินทรีย์ ตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP)

แนวโน้มที่จะเพิ่มหรือลดพื้นที่ในการดำเนินการผลิตในการทำเกษตรอินทรีย์ ตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP)	จำนวน	ร้อยละ
เพิ่มพื้นที่ในการผลิต	33	24.3
ผลิตในพื้นที่เท่าเดิม	8	5.9
ลดพื้นที่ในการผลิต	8	5.9
จากไม่ได้ทำการผลิตเป็นทำการผลิต	87	64.0
รวม	136	100

จากตารางที่ 16 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีแนวโน้มที่จะเพิ่มหรือลดพื้นที่ในการดำเนินการผลิตในการทำเกษตรอินทรีย์ ตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP) จากไม่ได้ทำการผลิตเป็นทำ ร้อยละ64.0 รองลงมาเพิ่มพื้นที่ในการผลิต ร้อยละ24.3 ผลิตในพื้นที่เท่าเดิม ร้อยละ 5.9 และลดพื้นที่ในการผลิต ร้อยละ5.9

ตารางที่ 17 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความรู้ที่เกษตรกรได้รับจากแหล่งใด

การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีที่ได้รับการความรู้จากแหล่งใด	จำนวน	ร้อยละ
การเยี่ยมชมไร่นาและของผู้ที่ทำเกษตรตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี	35	6.6
ได้มาติดต่อกับที่สำนักงาน	81	15.3
วารสาร, นิตยสาร	18	3.4
การประชุมกลุ่ม	55	10.4
การฝึกอบรม	15	2.8
การแสดงสาธิต	13	2.5
การศึกษาดูงานนอกสถานที่	33	6.2
โปสเตอร์แผ่นโฆษณา	72	13.6
แจกเอกสารแผ่นพับ	10	1.9
วิทยุ	91	17.2
อินเทอร์เน็ต (Internet)	14	2.6
คู่มือการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี	92	17.4
รวม	529	100

จากตารางที่ 17 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่รับความรู้จากคู่มือการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP) ร้อยละ17.4 รองลงมาจากวิทยุ ร้อยละ17.2 ได้มาติดต่อกับที่สำนักงาน ร้อยละ15.3 โปสเตอร์แผ่นโฆษณา ร้อยละ13.6 การประชุมกลุ่ม ร้อยละ10.4 โดยการเยี่ยมชมไร่นาและของผู้ที่ทำเกษตรตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี ร้อยละ6.6 การศึกษาดูงานนอกสถานที่ ร้อยละ6.2 วารสาร, นิตยสาร ร้อยละ3.4 การฝึกอบรม ร้อยละ2.8 การแสดงสาธิต ร้อยละ2.5 อินเทอร์เน็ต (Internet) ร้อยละ2.6 และจากการแจกเอกสารแผ่นพับ ร้อยละ1.9

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติที่ประกอบด้วย ความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึกและแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการทำเกษตรอินทรีย์ตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP)

ส่วนที่ 2-1 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจของเกษตรกรที่มีต่อการทำเกษตรอินทรีย์ตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP)

ตารางที่ 18 แสดงจำนวน ร้อยละ และระดับความเข้าใจของกลุ่มเกษตรกรตัวอย่าง

คำถาม	เฉลย	จำนวนผู้ตอบถูกต้อง (n=136)		จำนวนผู้ตอบผิด (n=136)		จำนวนผู้ตอบไม่แน่ใจ (n=136)		รวม		ระดับความรู้
		จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	
1.การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP) นำที่ใช้ในการเพาะปลูกต้องได้จากแหล่งน้ำที่ไม่มีสภาพแวดล้อมซึ่งก่อให้เกิดการปนเปื้อนวัตถุอันตรายและจุลินทรีย์	ถูก	126	92.6	5	3.7	5	3.7	136	100	มากที่สุด
2.พื้นที่เพาะปลูกต้องเป็นพื้นที่ที่ไม่มีวัตถุอันตรายและจุลินทรีย์ที่จะทำให้เกิดการตกค้างในผลผลิต	ถูก	136	100	0	0	0	0	136	100	มากที่สุด
3.หากมีการใช้สารเคมีในกระบวนการผลิตควรใช้ตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร	ถูก	136	100	0	0	0	0	136	100	มากที่สุด
4.การใช้สารเคมีในกระบวนการผลิตโดยการคาดคะเนหรือเดาด้วยสายตาได้ หรือผสมมากกว่าปริมาณที่กำหนด	ผิด	114	83.8	20	14.7	2	5	136	100	มากที่สุด

ตารางที่ 18 (ต่อ) แสดงจำนวน ร้อยละ และระดับความเข้าใจของกลุ่มเกษตรกรตัวอย่าง

คำถาม	เฉลี่ย	จำนวนผู้ตอบ ถูกต้อง (n=136)		จำนวนผู้ตอบ ผิด (n=136)		จำนวนผู้ตอบไม่ แน่ใจ (n=136)		รวม		ระดับ ความรู้
		จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	
5.เกษตรกรต้องใช้สารเคมีที่มีการขึ้นทะเบียนอย่างเป็นทางการกับกรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เท่านั้น	ถูก	136	100	0	0	0	0	136	100	มากที่สุด
6.สถานที่ในการเก็บรักษาผลผลิตต้องมีความสะอาด อากาศถ่ายเทได้สะดวก	ถูก	136	100	0	0	0	0	136	100	มากที่สุด
7.สามารถนำเอาวัตถุอันตราย สารเคมี และสารปนเปื้อนเข้าไปเก็บไว้ที่เดียวกับผลผลิตที่เก็บเกี่ยวได้	ผิด	131	96.3	5	3.7	0	0	136	100	มากที่สุด
8.สถานที่ในการเก็บผลผลิตต้องไม่มีสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรค	ถูก	127	93.4	8	5.8	1	0.8	136	100	มากที่สุด
9.ไม่จำเป็นต้องมีการบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับการใช้สารเคมีและวัตถุอันตรายทางการเกษตร	ผิด	120	88.2	14	10.3	2	1.5	136	100	มากที่สุด
10.ไม่จำเป็นต้องมีการบันทึกข้อมูลในการกำจัดศัตรูพืชทุกครั้ง	ผิด	136	100	0	0	0	0	136	100	มากที่สุด
11.ผลผลิตที่ได้จากการเก็บเกี่ยวมีศัตรูพืชปะปนอยู่ได้	ผิด	80	58.8	56	41.2	0	0	136	100	น้อย
12.หากพบศัตรูพืชที่มาจาก การเก็บเกี่ยวไม่ควรแยกผลผลิตไว้ต่างหาก	ผิด	107	78.8	29	21.3	0	0	136	100	มาก

ตารางที่ 18 (ต่อ) แสดงจำนวน ร้อยละ และระดับความเข้าใจของกลุ่มเกษตรกรตัวอย่าง

คำถาม	เฉลย	จำนวนผู้ตอบ ถูกต้อง (n=136)		จำนวนผู้ตอบ ผิด (n=136)		จำนวนผู้ตอบ ไม่แน่ใจ (n=136)		รวม		ระดับ ความรู้
		จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	
13. ในกระบวนการผลิตควรมีการปฏิบัติและการจัดการตามแผนการควบคุมการผลิต	ถูก	101	74.3	30	22.0	5	3.7	136	100	มาก
14. หากพบผลผลิตที่ด้อยคุณภาพ ควรคัดแยกผลผลิตเก็บไว้ต่างหาก	ถูก	117	86.0	19	14.0	0	0	136	100	มากที่สุด
15. ไม่จำเป็นต้องเก็บเกี่ยวผลผลิตตามระยะเวลาที่เหมาะสมตามแผนการควบคุมการผลิต	ผิด	125	91.9	10	7.4	1	0.7	136	100	มากที่สุด
16. อุปกรณ์ที่ใช้ในการเก็บเกี่ยว และภาชนะในการบรรจุผลผลิต ต้องมีความสะอาดไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อคุณภาพของผลผลิต	ถูก	126	92.6	10	7.4	0	0	136	100	มากที่สุด

จากตาราง 18 แสดงการประเมินความรู้ ความเข้าใจมีต่อการทำเกษตรอินทรีย์ตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีความรู้ ความเข้าใจมีต่อการทำเกษตรอินทรีย์ตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP) อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีเปอร์เซ็นต์สูงสุดอยู่ที่ 100 คะแนน ซึ่งได้มาจากเกณฑ์หารแบ่งระดับความรู้ 5 ระดับตามช่วงคะแนนที่ตอบถูกต้องนี้

ระดับความรู้	ช่วงคะแนนที่ตอบถูก
มากที่สุด	80.00 – 100.00
มาก	70.00 – 79.00
ปานกลาง	60.00 – 69.00
น้อย	50.00 – 59.00
น้อยที่สุด	00.00 – 49.00

หมายเหตุ: คิดคะแนนข้อที่ตอบถูก 1 คะแนน ส่วนข้อที่ตอบผิดหรือตอบว่าไม่แน่ใจ 0 คะแนน

ตารางที่ 19 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามพื้นที่การเพาะปลูกที่ใช้ทำเกษตรในการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP) และ ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP) ที่แตกต่างกันกับระดับความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP)

การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี	ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP)									
	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		น้อยที่สุด	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
ไม่ได้ทำ	0	0.0	1	0.7	33	24.3	26	19.1	4	2.9
ได้ทำ	0	0.0	4	2.9	21	15.4	42	3.7	5	3.7
รวม	0	0.0	5	3.7	54	39.7	68	50.0	9	6.6

จากตารางที่ 19 ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP) ที่แตกต่างกันกับระดับความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP) ที่วัดจากแบบทดสอบ ถูก-ผิด ในแบบสอบถามส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อที่ 6 เป็นการวัดความรู้ตามเกณฑ์การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP) พบว่า กลุ่มประชากรตัวอย่างที่ได้ทำการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP) มีระดับความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP) ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 2.9 และกลุ่มประชากรตัวอย่างที่ไม่ได้ทำการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP) มีระดับความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP) ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 0.7

เมื่อทำการทดสอบสมมติฐานพบว่า ค่านัยสำคัญที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 0.048 ซึ่งต่ำกว่าระดับนัยสำคัญที่ตั้งไว้ที่ระดับ 0.05 แสดงว่าการที่ได้ทำการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP) มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP)

ส่วนที่ 2-2 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความรู้สึกของเกษตรกรต่อการทำเกษตรอินทรีย์ตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP)
 ตารางที่ 20 แสดงระดับความรู้สึก ต่อการทำเกษตรอินทรีย์ตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP)

คำถาม	ระดับความรู้สึกของเกษตรกร										ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	เห็นด้วยมากที่สุด		เห็นด้วยมาก		เห็นด้วยปานกลาง		เห็นด้วยน้อย		เห็นด้วยน้อยที่สุด			
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน		
1.ผลผลิตที่ได้จากการผลิตได้ตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP)มีคุณภาพดี เป็นที่ต้องการของตลาด	27	19.9	35	25.7	64	47.1	7	5.1	3	2.2	3.56	มาก
2.ผลตอบแทนที่ได้จากการผลิตตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP) มีความคุ้มค่ากับการลงทุน	38	27.9	53	39.0	43	31.6	1	0.7	1	0.7	3.93	มาก
3.การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP) มีกระบวนการผลิตซึ่งทำให้ได้ผลผลิตที่ปลอดภัยต่อผู้บริโภค	32	23.5	57	41.9	42	30.9	5	3.7	0	0	3.85	มาก
4.การบันทึกการผลิตตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP) จะทำให้เกิดการใช้ประโยชน์สูงสุด(ปุ๋ย,สารเคมีต่างๆ, วัสดุคิบอื่นๆ)	74	54.4	45	33.1	17	12.5	0	0	0	0	4.42	มาก

ตารางที่ 20 (ต่อ) แสดงระดับความรู้สึก ต่อการทำเกษตรอินทรีย์ตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP)

คำถาม	ระดับความรู้สึกของเกษตรกร										ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	เห็นด้วยมากที่สุด (5)		เห็นด้วยมาก (4)		เห็นด้วยปานกลาง (3)		เห็นด้วยน้อย (2)		เห็นด้วยน้อยที่สุด (1)			
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%		
5.การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP) ทำให้สามารถตรวจสอบข้อมูลย้อนกลับได้ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนและการดำเนินงานของเกษตรกร	44	32.4	57	41.9	33	24.3	2	1.5	0	0	4.05	มาก
6.การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP) ช่วยส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีต่อสภาพแวดล้อมและสิ่งมีชีวิต	73	53.7	39	28.7	23	16.9	1	0.7	0	0	4.35	มาก
7.หลักการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP) เป็นระบบที่ทำให้สะดวกและง่ายต่อการปฏิบัติ	12	8.8	51	37.5	57	41.9	7	5.1	9	6.6	3.37	ปานกลาง
8.การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP)ช่วยให้เกษตรกรมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นทั้งทางด้านการเงินและด้านสุขภาพ	76	55.9	40	29.4	20	14.7	0	0	0	0	4.41	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม											3.99	มาก

จากตาราง 20 แสดงระดับความรู้สึที่ดี ต่อการทำเกษตรอินทรีย์ตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP) สรุปได้ว่า ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า 3 อันดับแรก ได้แก่ การบันทึกการผลิตตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP) จะทำให้เกิดการใช้ประโยชน์สูงสุด (ปุ๋ย, สารเคมีต่างๆ, วัตถุพิษอื่นๆ) โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.42, การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP)ช่วยให้เกษตรกรมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นทั้งทางด้านการเงินและด้านสุขภาพ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.41 และการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP) ช่วยส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีต่อสภาพแวดล้อมและสิ่งมีชีวิต โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.35 ตามลำดับ

ตารางที่ 21 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามพื้นที่การเพาะปลูกที่ใช้ทำเกษตรใน การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP) ความสัมพันธ์ ระหว่างการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP) ที่แตกต่างกันกับระดับความรู้สึกรู้ด้านความรู้สึกรู้ของเกษตรกร

การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี	ด้านความรู้สึกรู้ของเกษตรกร									
	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		น้อยที่สุด	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
ไม่ได้ทำ	6	4.4	51	37.5	7	5.1	0	0.0	0	0.0
ได้ทำ	8	5.9	58	42.6	6	4.4	0	0.0	0	0.0
รวม	14	10.3	109	80.1	13	9.6	0	0.0	0	0.0

จากตารางที่ 21 ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP) ที่แตกต่างกันกับระดับความรู้สึกรู้ด้านความรู้สึกรู้ของเกษตรกรพบว่า กลุ่มประชากรตัวอย่างที่ได้ทำการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP) ที่วัดจากแบบทดสอบ ถูก-ผิด ในแบบสอบถามส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อที่ 6 เป็นการวัดความรู้ตามเกณฑ์การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP) มีระดับระดับความรู้สึกรู้ด้านความรู้สึกรู้ของเกษตรกรในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 5.9 และกลุ่มประชากรตัวอย่างที่ไม่ได้ทำการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP) มีระดับระดับความรู้สึกรู้ด้านความรู้สึกรู้ของเกษตรกรในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.7

เมื่อทำการทดสอบสมมุติฐานพบว่า ค่านัยสำคัญที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 0.848 ซึ่งสูงกว่าระดับนัยสำคัญที่ตั้งไว้ที่ระดับ 0.05 แสดงว่าการที่ได้ทำการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP) ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้สึกรู้ด้านความรู้สึกรู้ของเกษตรกร

ส่วนที่ 2-3 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับพฤติกรรมของเกษตรกรต่อการทำเกษตรอินทรีย์ตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP)
 ตารางที่ 22 แสดงระดับพฤติกรรมของเกษตรกรในการทำเกษตรอินทรีย์ ตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP)

คำถาม	ระดับพฤติกรรมของเกษตรกร										ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	มากที่สุด (5)		มาก (4)		ปานกลาง (3)		น้อย (2)		น้อยที่สุด (1)			
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%		
1.ใช้น้ำจากแหล่งที่ไม่มีสารเคมีปนเปื้อนมาใช้ในการเพาะปลูก	8	5.9	44	32.4	67	49.3	8	5.9	9	6.6	3.25	ปานกลาง
2.มีการตรวจสอบคุณภาพน้ำก่อนใช้ในการผลิต	83	61.0	46	33.8	7	5.1	0	0	0	0	4.56	มากที่สุด
3.มีการปลูกพืชสลับ มีการพักดินหรือมีวิธีการจัดการดินแบบต่างๆ ที่ช่วยลดและฆ่าเชื้อในดิน เช่นการกลับหน้าดินตากแดดและหลีกเลี่ยงการเผาหน้าดิน	75	55.1	47	34.6	13	9.6	1	0.7	0	0	4.43	มาก
4.มีการตรวจหาสารเคมีที่อยู่บนพื้นที่ในการเพาะปลูก	5	3.7	18	13.2	81	59.6	20	14.7	12	8.8	2.88	ปานกลาง
5.ใช้สารเคมีที่มีการขึ้นทะเบียนอย่างเป็นทางการในประเทศหรือเป็นไปตามข้อกำหนดของลูกค้า	41	30.1	49	36.0	44	32.4	2	1.5	0	0	3.95	มาก

ตารางที่ 22 (ต่อ) แสดงระดับพฤติกรรมของเกษตรกรในการทำเกษตรอินทรีย์ ตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี

คำถาม	ระดับพฤติกรรมของเกษตรกร										ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	มากที่สุด (5)		มาก (4)		ปานกลาง (3)		น้อย (2)		น้อยที่สุด (1)			
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%		
6.มีการบันทึกการใช้สารเคมี ปุ๋ย สารควบคุมและป้องกัน	38	27.9	51	37.5	41	30.1	6	4.4	0	0	3.89	มาก
7.ทำการตรวจวัด ปริมาณสารเคมีที่ใช้ตามฉลากหรือข้อบ่งชี้ของสารเคมีนั้นๆ	95	69.9	26	19.1	15	11.0	0	0	0	0	4.59	มากที่สุด
8.ได้บันทึกข้อมูลในการเพาะปลูกตั้งแต่เริ่มต้นเพาะปลูกจนถึงการเก็บเกี่ยว	25	18.4	63	46.3	45	33.1	3	2.2	0	0	3.81	มาก
9.ได้สวมชุดป้องกันสารเคมีเวลาฉีดพ่นสารเคมีทุกครั้งอย่างมิดชิดและปลอดภัย (รองเท้านบูท, แว่นตาทามวก, ที่ปิดจมูก, ชุดคลุม, ถุงมือ ฯลฯ)	65	47.8	45	33.1	26	19.1	0	0	0	0	4.29	มาก
10.การฉีดพ่นสารเคมี ได้มีการกำหนดระยะเวลาปลอดภัยจากสารเคมีตกค้าง จนถึงระยะก่อนการเก็บเกี่ยวผลผลิตหรืองดใช้สารเคมีตามระยะเวลาที่กำหนด	46	33.8	49	36.0	40	29.4	1	0.7	0	0	4.03	มาก
11.มีการจัดการขยะในแปลงปลูกและบริเวณใกล้เคียง รวมทั้งภาชนะบรรจุสารเคมีที่ใช้แล้ว	76	55.9	33	24.3	27	19.9	0	0	0	0	4.36	มาก

ตารางที่ 22 (ต่อ) แสดงระดับพฤติกรรมของเกษตรกรในการทำเกษตรอินทรีย์ ตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี

คำถาม	ระดับพฤติกรรมของเกษตรกร										ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		น้อยที่สุด			
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)	จำนวน	%	จำนวน	%			
12.มีการจัดการในบริเวณที่ตัดแต่งบรรจุและจัดเก็บผลผลิต มีการระวังและควบคุมพาหะนำโรคและบริเวณดังกล่าว	14	10.3	53	39.0	67	49.3	2	1.5	0	0	3.58	มาก
13.มีความพร้อมที่จะทำการเผยแพร่ความรู้ ด้านการผลิตผักและผลไม้ปลอดสารพิษในระบบ การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP) ให้กับบุคคลอื่นเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติต่อไป	15	11.0	39	28.7	40	29.4	12	8.8	30	22.1	2.98	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม											3.89	มาก

จากตาราง 36 แสดงระดับพฤติกรรมของเกษตรกรในการทำเกษตรอินทรีย์ ตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP) สรุปได้ว่า ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.89$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อันดับแรก ได้แก่ มีดวงวัด ปริมาตรสารเคมีที่ใช้ตามฉลากหรือข้อบ่งใช้ของสารเคมีนั้นๆ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.59, มีการตรวจสอบคุณภาพน้ำก่อนใช้ในการผลิต โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.56 และมีการปลูกพืชสลับ มีการพักดินหรือมีวิธีการจัดการดินแบบต่างๆ ที่ช่วยลดและฆ่าเชื้อในดิน เช่น การกลับหน้าดินตากแดดและหลีกเลี่ยงการเผาหน้าดิน โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.43 ตามลำดับ

ตารางที่ 23 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามพื้นที่การเพาะปลูกที่ใช้ทำเกษตรใน การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP) ความสัมพันธ์ ระหว่างการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) ที่แตกต่างกันกับระดับความรู้สึกรู้ด้านพฤติกรรมของเกษตรกร

การปฏิบัติ ทางการ เกษตรที่ดี	ด้านพฤติกรรมของเกษตรกร									
	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		น้อยที่สุด	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
ไม่ได้ทำ	2	1.5	54	39.7	8	5.9	0	0.0	0	0.0
ได้ทำ	1	0.7	59	43.4	12	8.8	0	0.0	0	0.0
รวม	3	2.2	113	83.1	20	14.7	0	0.0	0	0.0

จากตารางที่ 23 ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP) แตกต่างกับระดับความรู้สึกรู้ด้านพฤติกรรมของเกษตรกรพบว่า กลุ่ม ประชากรตัวอย่างที่ไม่ได้ทำการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP) ที่วัดจากแบบทดสอบ ถูก-ผิด ในแบบสอบถามส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อที่ 6 เป็นการวัดความรู้ตามเกณฑ์การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP) มีระดับความรู้สึกรู้ด้านพฤติกรรมของเกษตรกรในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.5 และกลุ่มประชากรตัวอย่างที่ได้ทำการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP) มีระดับความรู้สึกรู้ด้านพฤติกรรมของเกษตรกรในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.7

เมื่อทำการทดสอบสมมติฐานพบว่า ค่านัยสำคัญที่คำนวณ ได้มีค่าเท่ากับ 0.648 ซึ่งสูงกว่าระดับนัยสำคัญที่ตั้งไว้ที่ระดับ 0.05 แสดงว่าการที่ได้ทำการ ปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP) ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้สึกรู้ด้านพฤติกรรมของเกษตรกร

ส่วนที่ 3 ผลวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลปัญหาที่เป็นอุปสรรคและข้อเสนอแนะ ต่อการทำเกษตรอินทรีย์ตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP)

ส่วนที่ 3-1 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความรุนแรงของปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการทำเกษตรอินทรีย์ ตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP)

ตารางที่ 24 แสดงระดับความรุนแรงของปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการทำเกษตรอินทรีย์ ตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP)

คำถาม	ระดับความรุนแรงของปัญหา										ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	มากที่สุด (5)		มาก (4)		ปานกลาง (3)		น้อย (2)		น้อยที่สุด (1)			
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%		
1.เกษตรกรยังขาดความเข้าใจในหลักการ และแนวคิดของระบบเกษตรดีที่เหมาะสมอันเนื่องมาจากขาดข้อมูลที่ชัดเจน	17	12.5	43	31.6	38	27.9	11	8.1	27	19.9	3.09	ปานกลาง
2.แหล่งน้ำใกล้สถานที่เพาะปลูกของมีปัญหาน้ำเสียเนื่องจากมีโรงงานทิ้งน้ำเสียเป็นประจำ	35	25.7	59	43.47	24	17.6	5	3.7	13	9.6	3.72	มาก
3.พื้นที่เพาะปลูกของท่านมีสารเคมีและวัตถุอันตรายตกค้างในดิน	18	13.2	46	33.8	43	31.6	23	16.9	6	4.4	3.35	ปานกลาง
4.บริเวณพื้นที่ใกล้เคียงในการเพาะปลูกมีการใช้สารเคมีและวัตถุอันตรายในการเพาะปลูก	13	9.6	36	26.5	45	33.1	34	25.0	8	5.9	3.09	ปานกลาง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

ตารางที่ 24 (ต่อ) แสดงระดับความรุนแรงของปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการทำเกษตรอินทรีย์ ตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP)

คำถาม	ระดับความรุนแรงของปัญหา										ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	มากที่สุด (5)		มาก (4)		ปานกลาง (3)		น้อย (2)		น้อยที่สุด (1)			
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%		
5.สถานที่เก็บรักษาผลผลิตมีสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรคอาศัยอยู่บริเวณที่เก็บผลผลิตเป็นจำนวนมาก	64	47.1	52	38.2	18	13.2	2	1.5	0	0	4.31	มาก
6.การละเลยการจดบันทึกข้อมูลต่างๆในการเพาะปลูก	52	38.2	66	48.5	16	11.8	2	1.5	0	0	4.24	มาก
7.สถานที่ในการเพาะปลูกมีแหล่งของศัตรูพืชอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก	40	29.4	66	48.5	28	20.6	2	1.5	0	0	4.06	มาก
8.ไม่สามารถปฏิบัติตามแผนการควบคุมการผลิตเพื่อให้ได้ผลผลิตตามคุณภาพที่กำหนดไว้ได้	36	26.5	69	50.7	28	20.6	3	2.2	0	0	4.01	มาก
9.ไม่สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตตามระยะเวลาที่เหมาะสมตามเกณฑ์ในแผนการควบคุมการผลิตได้	10	7.4	49	36.0	68	50.0	8	5.9	1	0.7	3.43	ปานกลาง
10.หน่วยงานทางภาครัฐทำการอบรมและเผยแพร่ความรู้อย่างไม่ต่อเนื่อง	6	4.4	49	36.0	67	49.3	14	10.3	0	0	3.35	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม											3.83	มาก

จากตาราง 24 แสดงระดับความคิดเห็นต่อระดับความรุนแรงของปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการทำเกษตรอินทรีย์ ตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP) สรุปได้ว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อันดับแรก ได้แก่ สถานที่เก็บรักษาผลผลิตของเกษตรกรมีสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรคอาศัยอยู่บริเวณที่เก็บผลผลิตเป็นจำนวนมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.31, การละเลยการจดบันทึกข้อมูลต่างๆในการเพาะปลูก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.24 และสถานที่ในการเพาะปลูกมีแหล่งของศัตรูพืชอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.06 ตามลำดับ

ส่วนที่ 3-2 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาด้านการทำเกษตรอินทรีย์ ตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP)

ข้อเสนอแนะจากเกษตรกรผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อการพัฒนาในด้านการทำเกษตรอินทรีย์ ตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP)

1. เกษตรกรต้องการให้ทางภาครัฐและภาคเอกชนมีการประกันราคาผลผลิตทางการเกษตรที่ได้จากการทำเกษตรอินทรีย์ ตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP) (โดยมีเกษตรกรให้ข้อเสนอแนะเป็นจำนวน 76 ราย)
2. เกษตรกรต้องการให้ทางภาครัฐและภาคเอกชนมีการจัดสัมมนาอบรม ในเรื่องการทำเกษตรอินทรีย์ ตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP) (โดยมีเกษตรกรให้ข้อเสนอแนะเป็นจำนวน 57 ราย)
3. เกษตรกรมีความต้องการเรียนรู้ในเรื่องของการส่งออกสินค้าเกษตรอินทรีย์ตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP) (โดยมีเกษตรกรให้ข้อเสนอแนะเป็นจำนวน 51 ราย)
4. เกษตรกรต้องการให้ภาครัฐและเอกชนนำปุ๋ยและเมล็ดพันธุ์พืชมาส่งเสริมให้เกษตรกรเพื่อลดค่าใช้จ่ายในการซื้อปุ๋ยและเมล็ดพันธุ์(โดยมีเกษตรกรให้ข้อเสนอแนะเป็นจำนวน 48 ราย)